

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ Ο.Ε.Φ.Ε. 2004

ΘΕΜΑΤΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ Β' ΛΥΚΕΙΟΥ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A1

Το κείμενο αναφέρεται στο μυθιστόρημα της Μόνικας Αλί, που κυκλοφόρησε και στην Ελλάδα μετά την επιτυχία που σημείωσε στην Αγγλία. Η συγγραφέας γεννήθηκε στο Μπαγκλαντές, μεγάλωσε στην Αγγλία και συγκαταλέγεται στους καλύτερους λογοτέχνες της δεκαετίας. Ενώ το θέμα του φαίνεται να είναι ο έρωτας, βασικά πραγματεύεται τις ανισότιμες σχέσεις ανδρών και γυναικών στις μουσουλμανικές κοινωνίες και τις δυσκολίες προσαρμογής που συναντούν οι μετανάστες στις Ευρωπαϊκές χώρες. Ουσιαστικά είναι ένα έργο το οποίο αναφέρεται στον άνθρωπο που μέσα στην πορεία της ζωής αναζητά την ολοκλήρωσή του.

(87 λέξεις)

B1

Το συγκεκριμένο κείμενο είναι βιβλιοκριτική και μάλιστα λογοτεχνική κριτική. Περιέχει αναλυτικές πληροφορίες για τη συγγραφέα (όνομα, καταγωγή, ηλικία, συνθήκες ζωής) τον τίτλο («Εφτά θάλασσες και δεκατρία ποτάμια»), το είδος του κειμένου (μυθιστόρημα), τον εκδοτικό οίκο («Ωκεανίδα»), τον τόπο και το χρόνο έκδοσης (πρώτα στην Αγγλία και τώρα στην Ελλάδα). Δεν μένει όμως στην απλή βιβλιοπαρουσίαση γιατί παραθέτει και σχόλια είτε της κριτικού («εύνοια της τύχης και ταλέντο») είτε της ίδιας της Μόνικα Αλί («το βιβλίο μου είναι στοχασμός πάνω στη μοίρα, την ελεύθερη βούληση και τις καθημερινές επιλογές μας») είτε άλλων («Νιού Γιορκ Τάιμς», “Granta”).

Η κριτικός φαίνεται να έχει μελετήσει το αντικείμενο και να αξιολογεί υπεύθυνα το έργο. Άλλωστε το κείμενο είναι ενυπόγραφο και μας επιτρέπει να το κατατάξουμε στην βιβλιοκριτική και όχι στη βιβλιοπαρουσίαση παρ' όλο που τα όρια μεταξύ τους δεν είναι πάντα ευδιάκριτα.

(σχολικό βιβλίο, σελ. 158 και 163)

B2. α.

	ΘΕΜΑΤΑ	ΣΧΟΛΙΑ
1 ^η παράγραφος	παρουσίαση βιβλίου	η επιτυχία του βιβλίου και της συγγραφέως
2 ^η παράγραφος	παρουσίαση συγγραφέως	διάσημη, μια από τους καλύτερους λογοτέχνες της δεκαετίας

3^η παράγραφος

θέμα βιβλίου

εύνοια τύχης και ταλέντο
που βρήκαν το στόχο τους

B2. β.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΔΟΣ:

«Το πολιτικό χάσμα ...
... βιβλίο».

ΣΧΟΛΙΑ/ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ:

«Από τη μια ...
... φίλους».

ΚΑΤΑΚΛΕΙΔΑ:

«Είναι άνθρωποι ...
... ευτυχία».

Η παράγραφος αναπτύσσεται με σύγκριση και αντίθεση.

B3. α.

Είναι εγωιστής: διακρίνεται από ατομικισμό και όχι από ανιδιοτέλεια

Είναι φιλόδοξος: ενδιαφέρεται για την αυτοπροβολή και τη διάκρισή του σε υψηλές θέσεις

Είναι αναγνωρισμένος: κατέχει κοινωνικό γόητρο και κύρος

Είναι πλούσιος: έχει υψηλό βιοτικό επίπεδο

(σχολικό βιβλίο, σελ. 219)

B3. β.

Οι μαθητές μπορούν να αναφερθούν στην ελεύθερη βούληση ως τη βασική προσδιοριστική ικανότητα του ανθρώπου, που δεν υποτάσσεται αναγκαιοκρατικά στα ένστικτά του αλλά λειτουργεί λογικά και συναισθηματικά. Μπορούν επιπλέον να επεξηγήσουν τη φράση με αναφορές στην ελευθερία επιλογών, στις αυτόβουλες ενέργειες, στην ηθική ελευθερία, στην αυτοπραγμάτωση και όχι τον ετεροπροσδιορισμό, στα προσωπικά κριτήρια και στις προσωπικές αξιολογήσεις, που οφείλει να κάνει ο άνθρωπος χωρίς να υποτάσσεται στις επιταγές των ισχυρών, της μόδας, της πολιτιστικής βιομηχανίας και της προπαγάνδας.

Γ. Επειδή το είδος του κειμένου είναι εισήγηση πρέπει οι μαθητές να εντάξουν το λόγο τους στο αντίστοιχο επικοινωνιακό πλαίσιο, δηλαδή να γράψουν προσφώνηση, να αναφερθούν σύντομα στη σχολική συγκέντρωση και να «κλείσουν» με ευχαριστίες προς το ακροατήριο.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ: *Αναφορά στο μεταναστευτικό κύμα που παρατηρείται έντονα την τελευταία δεκαετία από τις αναπτυσσόμενες προς τις ανεπτυγμένες χώρες.

*Ορισμός μετανάστευσης.

ΚΥΡΙΟ ΜΕΡΟΣ:

I) **προβλήματα** που αντιμετωπίζουν οι μετανάστες

Οικονομικά: ανεργία

χαμηλό βιοτικό επίπεδο

χαμηλές οικονομικές απολαβές
παράνομη εργασία

Κοινωνικά: ρατσισμός
περιθωριοποίηση
θρησκευτικός φανατισμός
ανισότητα – αδικία

Πολιτικά: έλλειψη πληροφόρησης και αδυναμία συμμετοχής στην πολιτική ζωή (λόγω γλώσσας)
πολιτική αποξένωση
προβλήματα συναλλαγής με τους κρατικούς φορείς

Πολιτιστικά: διαφορά νοοτροπίας – κουλτούρας- αξιών
προβλήματα στην εκπαίδευση → αναλφαβητισμός, ημιμάθεια

II) **προτάσεις** για την ομαλή ένταξη

A. το άτομο: προσαρμοστικότητα στα νέα δεδομένα
αυτοπεποίθηση
αισιοδοξία
εργατικότητα – τιμιότητα
φιλική διάθεση – καλή προαίρεση

B. η κοινωνία: ανθρωπιστικά ιδανικά
σεβασμός ανθρωπίνων δικαιωμάτων
ανεκτικότητα στο διαφορετικό
πολυπολιτισμικότητα (από τα Μ.Μ.Ε., από την εκπαίδευση)
απεμπόληση του ρατσισμού και του φανατισμού
δίκαιη μεταχείριση (π.χ. στην εργασία)
σεβασμός της ιδιαιτερης εθνικής ταυτότητας
ανεξιθρησκία

ΕΠΙΛΟΓΟΣ:
ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ
Η μετανάστευση είναι φαινόμενο της εποχής μας. Οφείλουμε να την αξιοποιήσουμε για να εμπλουτίσουμε τις κοινωνίες μας με νέες ιδέες, δημιοργικότητα και πολιτιστική ποικιλομορφία κι όχι να οδηγηθούμε σε συμπλεγματικές και φοβικές καταστάσεις που πλήττουν την ίδια την κοινωνία.

Παρουσιάζονται απλώς κάποιες γενικές κατευθύνσεις.
Βεβαίως είναι δεκτές και άλλες διαφορετικές προσεγγίσεις.